

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoE/66/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412212773
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4412212773.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v exekučnej veci oprávneného: CASH COLLECTORS SK s. r. o., so sídlom Bratislava, Mlynské Nivy 49, IČO: 44 703 015, zastúpený Havel & Partners s. r. o., advokátska kancelária, Bratislava, Mlynské Nivy 49, IČO: 36 856 584, proti povinnému: I. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom G., o vymoženie 894,35 eura s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 20. augusta 2014 č. k. 13Er/839/2012-20 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 45 ods. 1 a 2, § 35 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní a uviedol, že oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie domáhal voči povinnému vykonania exekúcie na peňažné plnenie, keď poukazoval na rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie, č. k. II/2011-4666 zo dňa 30. 03. 2012, ktorý mal nadobudnúť právoplatnosť dňa 30. 04. 2012 a vykonateľnosť dňa 03. 05. 2012 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“). Vydaniu rozhodcovského rozsudku predchádzala zmluva o kontokorentnom úvere uzatvorená medzi Slovenská sporiteľňa, a. s., Tomášikova 48, Bratislava, IČO: 00 151 653 a povinným dňa 02. 03. 2005. Súčasťou vyššie špecifikovanej zmluvy sú aj všeobecné obchodné podmienky, ktoré obsahujú v článku 18. rozhodcovskú doložku. Podľa nej všetky spory, ktoré vzniknú z tejto dohody vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo o jej zrušenie, budú riešené rozhodcovským súdom. Ďalej sa zmluvné strany dohodli, že sa zaväzujú podrobiť rozhodnutiu tohto súdu, ktoré je pre obe strany konečné, záväzné a vykonateľné. Podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 08. 06. 2012 súdna exekútorka JUDr. Denisa Uhríková, Exekútorický úrad so sídlom Bratislava, Tomášikova 5/A, žiadala o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Základnú charakteristiku spotrebiteľských zmlúv upravuje Občiansky zákonník v ustanovení § 52. Špeciálna úprava spotrebiteľského úveru je do 10. 06. 2010 obsiahnutá v zákone č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov (s účinnosťou od 11. 06. 2010 je tento zákon zrušený zákonom číslo 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov). Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Zmluva o pripojení poskytnutá oprávneným túto charakteristika spĺňa. Súčasťou zmluvy bol bez akýchkoľvek pochybností dodatok k zmluve, ktorý povinný ovplyvniť nemohol, nakoľko bol pripravený už vopred pre veľký počet spotrebiteľov. Pôvodný oprávnený (Slovenská sporiteľňa, a. s.) má v predmete svojej činnosti poskytovanie úveru (výpis z obchodného registra) a v predmetnej exekúcii ide o vymáhanie pohľadávky oprávneného vznikutej zo spotrebiteľskej zmluvy na základe exekučného titulu - rozhodcovský rozsudok, pričom rozhodcovskú zmluvu si spotrebiteľ osobitne nevyjednal, na základe rozhodcovskej doložky, ktorá je už vyššie špecifikovaná. Uvedené skutočnosti sú zrejmé zo zmluvy a všeobecných

obchodných podmienok obsahujúcich rozhodcovský doložku, uzatvorených medzi účastníkmi, a viedli súd prvej inštancie k tomu, že podrobil súdnej kontrole rozhodcovskú doložku berúc do úvahy kritéria, na ktorých je založený inštitút neprijateľnej zmluvnej podmienky, a teda, či rozhodcovská doložka začlenená v rámci podmienok štandardnej zmluvy nespôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Slovenský právny poriadok nielenže umožňuje, ale priamo ukladá v niektorých prípadoch aj bez návrhu zastaviť exekúciu vedenú na základe rozhodcovského rozsudku. Takémuto postupu nebráni ani skutočnosť, že arbitráž prebehla za účasti spotrebiteľa a že spotrebiteľ nepodal žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Nie každá zmluvná podmienka, ktorá vyvoláva nepomer v spotrebiteľskej zmluve v neprospech spotrebiteľa je neprijateľná. Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. Zároveň týmto vzniká základ pre docielenie skutočnej rovnosti, pretože na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne aj bez návrhu a rovnako bez návrhu súd exekúciu zastaví o plnenie z takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky. Ak by takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou bola samotná rozhodcovská doložka a dodávateľ ju použije, v takomto prípade ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi. Súd zastaví exekúciu v celom rozsahu, resp. zamietne žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ak exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok rozhodcu alebo rozhodcovského súdu, ktorý svoju právomoc odvodzoval z neprijateľnej rozhodcovskej zmluvy (§ 39, § 53 ods. 5, § 45 ods. 1 písm. c/, ods. 2 ZRK). Iba tak môže súd naplniť cieľ čl. 6 ods. 1 smernice - postarať sa o to, aby spotrebiteľov nekalé podmienky v záujme vyššej kvality života bežných ľudí nezaväzovali. Súd prvej inštancie zastal názor, že ak rozhodcovská zmluva nebola osobitne spotrebiteľom vyjednaná, ale vyplýva zo štandardnej zmluvy, a teda zo vzťahu fakticky nerovnovážneho, obavy, že slabšia strana si svoj osud v závažnej veci, akou je prípadný neskorší rozhodcovský proces, nedokáže náležite naplánovať, sú plne namieste. Súd prvej inštancie ďalej poukázal na to, že rozhodcovská doložka v predmetnej veci, ktorá mala založiť legitimitu pre exekučný titul v predmetnom konaní, znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom, ak dodávateľ ešte pred spotrebiteľom podal žalobu na rozhodcovskom súde. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber, vzhľadom na jej splnenie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu, ak ho vyvolal dodávateľ ako prvý. To je pravdepodobne aj najčastejšia situácia, pretože dodávateľ sa snaží získať exekučný titul. Rozhodcovský súd je pritom paušálnym spôsobom zakotvený v zmluvných podmienkach ešte pred vznikom samotnej štandardnej zmluvy, a teda dodávateľ musí mať istotu, že si ho môže do zmluvy uvádzať. V subjektívne nearbitrabilnej (spotrebiteľskej) právnej veci zvlášť vznikajú pochybnosti o objektívnosti rozhodovacieho procesu. Súd prvej inštancie čerpal aj z vysokého nápadu podobných exekučných vecí s podobným postupom rozhodcovského súdu. Už len tieto skutočnosti považoval súd prvej inštancie za dostačujúce na záver o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky, vzhľadom na zásadný dopad tejto zmluvnej podmienky na vzťahy medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Ostatné podmienky rozhodcovského konania sú skôr pre súd len indikátorom, do akých krajností môže viesť dojednanie rozhodcovského konania so slabšou stranou zmluvného vzťahu. O poučení spotrebiteľa o rozdiel medzi štátnym a rozhodcovským súdnym procesom niet ani zmienky. Doložka nebola dojednaná v čase vyššej bdelosti spotrebiteľa po vzniku sporu, ale na začiatku zmluvného vzťahu. Súd prvej inštancie chcel poukázať na nekalosť rozhodcovskej doložky prikazujúcej podrobiť sa spotrebiteľovi rozhodcovskému konaniu aj bez záveru o neprijateľnosti ďalších zmluvných podmienok, pričom ich existencia umocňuje záver o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky. Vzhľadom ku konštatovaniu neprijateľnosti rozhodcovskej doložky súd prvej inštancie nemohol akceptovať ani exekučný titul, nakoľko tento je nevykonateľný, keďže ho vydal orgán, ktorý na to zmocnený nebol, pretože konal na základe rozhodcovskej doložky, ktorá platná nie je. Obdobný názor vyslovil i Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení 3Cdo 146/2011 zo dňa 13. 10. 2011. Z vyššie uvedených dôvodov a citovaných ustanovení súd prvej inštancie rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti uznesenia, pre rozpor exekučného titulu so zákonom.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podal oprávnený v zákonom stanovenej lehote zástupcu odvolanie v celom rozsahu a uviedol, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia a tiež, že má konanie inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Uviedol, že oprávnený dňa 20. 05. 2004 uzatvoril zmluvu o kontokorentnom úvere (ďalej len „zmluva“) s právnym predchodcom oprávneného - Slovenská sporiteľňa a. s. Súčasťou zmluvy boli aj VOP s účinnosťou do 01. 08. 2002 v znení dodatkov zo dňa 01. 01. 2003 a 30. 09. 2003. V danom prípade bolo ustanovenie

odkazujúce na VOP uvedené priamo v zmluve, pričom v časti zmluvy odkazujúcej na VOP bolo uvedené, že povinný súhlasí, aby všetky právne vzťahy zmluvou výslovne neupravené, sa riadili VOP. Do pozornosti dali rozhodnutie NS SR sp. zn. 3 Cdo 122/2011, 6 Cdo143/2011 a 3 Cdo 146/2011, v zmysle ktorých nie je exekučný súd oprávnený posudzovať vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, je však oprávnený skúmať, či toto rozhodnutie vydal orgán s právomocou na jeho vydanie a či je rozhodnutie vykonateľné z materiálnej a formálnej stránky. Ďalej namietol, že exekučný súd nesprávne právne posúdil charakter rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej zmluvnej podmienky. V tomto smere odkázal na znenie rozhodcovskej doložky v bode 18.1 VOP účinných v dobe podpisu zmluvy v spojení s bodom 19.11 VOP, v ktorom je uvedené, že „pokiaľ sa banka a klient dohodnú, že bod 18. VOP sa nepoužije na zmluvný vzťah založený nimi zmluvou, je pre riešenie všetkých sporov príslušný všeobecný súd“. Dodal, že z uvedeného vyplýva možnosť povinného dohodou odmietnuť použitie rozhodcovskej doložky. Avšak nakoľko VOP boli súčasťou zmluvy a povinný svojim podpisom potvrdil, že sa s obsahom zmluvy aj VOP riadne oboznámil a s ich obsahom súhlasí, mal za to, že vyššie uvedená argumentácia súdu nie je správna. V nadväznosti na to ďalej poukázal na nález ÚS SR sp. zn. II. ÚS 499/2012, v zmysle ktorého, ak dodávateľ preukáže individuálny charakter, treba rozhodcovskú doložku posudzovať ako individuálne dojednanú. Poukázal tiež na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3 M Cdo 14/2011. Uviedol, že prípustnosťou rozhodcovskej doložky sa už zaoberal aj samotný rozhodcovský súd, ktorý vyslovil jej platnosť. Zdôraznil, že bod 19.11 VOP umožňoval dohodu o neaplikovaní rozhodcovskej doložky, a preto rozhodcovskú doložku nemožno subsumovať pod nekalú obchodnú podmienku. Dodal, že úlohou súdu pri posudzovaní rozhodcovskej doložky nie je skutočnosť, či povinný využil svoje právo odmietnuť konanie pred rozhodcovským súdom, ale či mu v zmysle zmluvy a VOP, bolo umožnené rozhodcovskú doložku odmietnuť. Zdôraznil, že banka pri dojednávaní rozhodcovskej doložky plnila zákonnú povinnosť, pričom dojednávanie rozhodcovskej doložky podľa ZoB vykazuje znaky špeciálnej úpravy oproti ZoRK. Vo vzťahu k európskemu právu uviedol, že vplyv judikatúry ESD na ochranu spotrebiteľa sa v súčasnosti odkláňa od paternalistického prístupu. Uviedol, že európske právo nenúti súd členského štátu, aby pristúpil k opätovnému skúmaniu právoplatne rozhodnutého sporu, ak by sa tým malo zabezpečiť presadenie európskeho práva. Ďalej namietol právomoc exekučných súdov podrobiť platný a vykonateľný rozhodcovský rozsudok vecnému prieskumu len podľa vnútroštátnej úpravy. V tomto smere poukázal na ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 45 ods. 1 a 2 Zákona o rozhodcovskom konaní. Dodal, že za určitých okolností pripúšťa ZoRK kontrolu rozhodcovských rozsudkov všeobecnými súdmi, a to inštitútom žaloby na zrušenie rozhodcovského rozsudku, avšak ak by exekučné súdy mohli vecne preskúmať právoplatný a vykonateľný rozhodcovský rozsudok, inštitút žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku by strácal zmysel. Uviedol, že právoplatný rozhodcovský rozsudok má rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu. Tvrdil, že materiálna právoplatnosť rozhodnutí môže byť prelomená, avšak len výnimočne na základe špeciálnej úpravy. ZoRK explicitné obmedzenie účinkov materiálnej právoplatnosti nepozná, preto zaväzuje všetky orgány. Z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku však nevyplýva povinnosť exekučnému súdu vecne skúmať rozhodcovský rozsudok, ale len povinnosť skúmať vlastnosti predložených dokumentov a nie právny základ pre ich vydanie. Poukázal tiež na nález ÚS SR sp. zn. I. ÚS 5/2000 a rozhodnutia NS SR sp. zn. 5 M Cdo 1/2007 a sp. zn. 3 Cdo 134/03. Na základe vyššie uvedeného navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací podľa § 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti v zmysle § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal a dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods.1 CSP potvrdil.

4. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že exekučné konanie v danej veci začalo dňa 24. mája 2012, kedy bol súdnej exekútorke JUDr. Denise Uhrinovej, so sídlom Bratislava, Tomašikova 5/A, doručený návrh na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie so sídlom v Bratislave sp. zn. II/2011-4666 zo dňa 30. marca 2012, ktorý mal nadobudnúť právoplatnosť dňa 30. apríla 2012 a vykonateľnosť dňa 3. mája 2012. Súdu prvej inštancie bola zo strany súdnej exekútorke dňa 8. júna 2012 doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s prílohami. Súčasťou súdneho spisu bolo v čase rozhodovania súdu prvej inštancie o. i. aj zmluva o kontokorentnom úvere, ktorú uzatvoril povinný s právny predchodcom

oprávneného dňa 17. mája 2004, zmluva o vydaní a používaní bankovej platobnej karty, ktorú uzatvoril povinný s právnym predchodcom oprávneného dňa 17. mája 2004, všeobecné obchodné podmienky v znení dodatku č. 1 zo dňa 1. 1. 2003 a dodatku č. 2 zo dňa 30. 9. 2003 (ďalej len „VOP“), v ktorých bola inkorporovaná (bod 18) rozhodcovská doložka. Následne súd prvej inštancie rozhodol napadnutým uznesením.

5. Podľa § 470 ods. 1 a 2 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

6. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

7. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Podľa § 243h ods. 1 zák. č. 233/1995 Z. z. Zákona Národnej rady Slovenskej republiky o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len ako „Exekučný poriadok“) ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017. Pravidlá pre prideľovanie vecí exekútorom podľa § 55 ods. 4 a 5 sa použijú len s ohľadom na veci pridelené podľa predpisov účinných po 1. apríli 2017.

9. Podľa § 243b ods. 1 Exekučného poriadku exekučné konania začaté pred 1. novembrom 2013 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. októbra 2013, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak.

10. Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. októbra 2013 súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

11. Odvolací súd po preskúmaní veci zistil, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil, preto jeho rozhodnutie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil, a keďže sa s rozhodnutím súdu prvej inštancie sa v celom rozsahu stotožňuje, na jeho odôvodnenie podľa § 387 ods. 2 CSP poukazuje.

12. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti považuje za potrebné uviesť, že Najvyšší súd Slovenskej republiky už v uznesení z 13. októbra 2011 sp. zn. 3 Cdo 146/2011, uverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3 z roku 2012 pod por. č. 46 zaujal stanovisko, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Vychádzal pritom z jednotného názoru súdnej praxe, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie, sa exekučný súd v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zaoberá tým, či rozhodnutie (iný titul) uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané v súlade so zákonom, t. j. či bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie (iný titul) vykonateľné tak po stránke formálnej (z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bolo vydané), ako aj materiálnej (z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia - jednak určitosti, zrozumiteľnosti, a presnosti označenia subjektov práv a povinností, jednak vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať).

13. Exekučný súd je teda už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie bezpochyby oprávnený posúdiť, či oprávneným označený exekučný titul (ne)bol vydaný k tomu kompetentným orgánom. Význam tohto oprávnenia tkvie v tom, že ak exekučný titul vydal orgán, ktorý k tomu nemal právomoc ide o rozhodnutie ničotné; nevyvolávajúce žiadne právne účinky. Takéto rozhodnutie nespĺňa predpoklad materiálnej vykonateľnosti (záväznosti) a na jeho základe nemožno preto viesť nútený výkon rozhodnutia. Osobitosť postavenia rozhodcovského súdu spočíva medzi iným v tom, že jeho právomoc vec prejednať a rozhodnúť sa odvodzuje od rozhodcovskej zmluvy. Predpokladom právomoci rozhodcovského súdu je teda platné uzavretie rozhodcovskej zmluvy medzi zmluvnými stranami a to, či už vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky. Ak teda právomoc rozhodcovského súdu je závislá od existencie platnej rozhodcovskej zmluvy a exekučný súd má povinnosť v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zisťovať rozpor exekučného titulu so zákonom, t. j. aj to, či bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie, je logické, že exekučný súd musí pri tomto zisťovaní posúdiť nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzavretá, ale aj to, či bola uzavretá platne. Iba platná rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť; absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok, akoby právny úkon nebol nikdy uzavretý (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 21. januára 2014 sp. zn. 7 ECdo 160/2013, zo dňa 29. januára 2013 sp. zn. 4Co 31/2013, zo dňa 5. decembra 2012 sp. zn. 6 Cdo 135/2012).

14. Z vyššie uvedeného možno vyvodiť záver, že exekučný súd, ktorý koná o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ak má pre to dostatok skutkových a právnych poznatkov, je v zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku oprávnený už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie aj bez návrhu (ex offa) skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne. Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, prislúcha mu právo vyvodiť všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov pre to, aby zmluvná strana nebola uvedenou doložkou viazaná.

15. Nemožno preto konštatovať, že by súd prvej inštancie ako exekučný súd prekročil rámec svojej preskúmvavej činnosti zverenej Exekučným poriadkom, keďže v preskúmvanej veci bol plne opodstatnený a zákonom podložený postup súdu prvej inštancie, ktorý po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie skúmal, či rozhodcovská zmluva bola uzavretá platne. Uvedený postup exekučného súdu nebol posudzovaním vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu a nesmeroval k "zrušeniu" tohto rozhodnutia. Skúmaním platnosti rozhodcovskej zmluvy súd prvej inštancie len realizoval svoje oprávnenie vyplývajúce mu z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t. j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom.

16. V súvislosti s rozhodcovskou doložkou treba uviesť, že rovnako ako súd prvej inštancie, aj odvolací súd dospel k záveru, že rozhodcovská doložka, ktorá je inkorporovaná vo všeobecných obchodných podmienkach (bod 18.) je neplatná. Rozhodcovská zmluva bola uzavretá s fyzickou osobou - nepodnikateľom, ktorý celkom zjavne nemal reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Podľa názoru odvolacieho súdu si povinný ako spotrebiteľ rozhodcovskú doložku inkorporovanú do všeobecných obchodných podmienok osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splnenie s ostatnými obchodnými podmienkami pôvodného oprávneného. Mal možnosť zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým obchodným zmluvným dojednaniám, a teda aj rozhodcovskému konaniu. Na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, že vo VOP (bod 19.11) je uvedené, že zmluvné strany si môžu dohodnúť, že sa bod 18. VOP nepoužije, čo ako odvolací súd už vyššie uviedol, vylučoval samotný adhéznny typ zmluvy a splnenie všetkých, t. j. vrátane rozhodcovskej doložky, zmluvných ustanovení obsiahnutých vo všeobecných obchodných podmienkach so zmluvou, v rámci čoho nebol vytvorený adekvátny priestor pre spotrebiteľa, aby po obsahovej stránke zmluvu modifikoval, resp. dosiahol vylúčenie rozhodcovskej doložky zo všeobecných obchodných podmienok. Uvedené len umocňuje skutočnosť, že samotný bod (19.11) VOP, ktorý ako oprávnený deklaruje umožňoval povinnému ovplyvniť obsahový charakter záväzku, sa v systematike VOP nachádzal separátne od úpravy rozhodcovskej doložky (bod 18), čo vylučuje dobrú vieru právneho predchodcu oprávneného (Slovenskú sporiteľňu a. s.), ktorý ak mal v úmysle poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikované poučenie o možnosti odmietnuť rozhodcovské konanie (doložku) a nastoliť tak stav „rovnosti“, resp. možnosti individuálne dojednať obsah záväzku v aspekte

rozhodcovského konania, mal konať tak, aby deklarované konanie nevzbudzovalo nedôveru v poctivosti jeho (dekorovaného) zámeru. Odvolací súd dodáva, že keďže spotrebiteľ nemal možnosť tento výber ovplyvniť a aplikačná prax súdov SR viac krát vyslovila právny záver, podľa ktorého už rozhodcovská doložka, ktorá síce umožňuje výber medzi rozhodcovským súdom a štátnym súdom, ale ak by dodávateľ inicioval (začal) rozhodcovské konanie skôr (ako prvý), dosiahol by nad spotrebiteľom dominanciu, na základe ktorej by bol spotrebiteľ povinný riešiť spor v rozhodcovskom konaní, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, pretože svojím obsahom a významom konštituuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, tak odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie konštatuje, že predmetná rozhodcovská doložka ako neprijateľná zmluvná podmienka je sankcionovaná v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka absolútnou neplatnosťou. Pokiaľ teda právomoc rozhodcovského súdu bola založená na absolútne neplatnej rozhodcovskej zmluve, je nesporné, že rozhodcovský rozsudok ako celok bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť (a to ani sčasti) spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by oprávnenému voči povinnému vznikol nárok, ktorého vymoženía by sa mohol v rámci exekúcie domáhať. (Pozri uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 24. februára 2011 sp. zn. IV. ÚS 55/2011).

17. Neobstojí ani argumentácia oprávneného, že povinnosť bánk ponúknuť svojim klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy obsahovala osobitná právna norma, konkrétne ustanovenie § 93b ods. 1 zák. č. 483/2001 o bankách. Bolo povinnosťou dodávateľa dôsledne rešpektovať okrem osobitnej právnej normy upravujúcej postavenie, práva a povinnosti bánk, aj ustanovenia osobitných právnych noriem, upravujúcich a zabezpečujúcich ochranu práv spotrebiteľa. Podstatnou z hľadiska vyslovenia absolútnej neplatnosti tohto dojednania je skutočnosť, že táto podmienka celkom zjavne nebola so spotrebiteľom vopred individuálne dojednaná a spotrebiteľ tak nemal reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy, a teda aj obsah rozhodcovskej doložky, vopred ovplyvniť.

18. Odvolací súd z uvedených dôvodov námietky oprávneného uvedené v odvolaní považoval za neopodstatnené a zhodne so súdom prvej inštancie má za to, že predmetný exekučný titul je v rozpore so zákonom, pretože exekučný titul bol vydaný orgánom bez právomoci na jeho vydanie. Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).